

Posudek na bakalářskou práci Veroniky Holé „Sociologie sportu se zaměřením na cyklistiku: Jízda na kole jako rozšířená pohybová aktivita ve volném čase“

Základem bakalářské práce V. Holé je prezentace výsledků vlastní ankety, kterou provedla mezi cyklisty, jež kontaktovala dvěma odlišnými metodami a v níž se zaměřila na různé aspekty ježdění na kole. Úvod do tématu tvoří velmi krátký teoretický exkurz na téma sport – volný čas – zdraví doplněný stručnou informací o sociologických průzkumech a projektech zaměřených na cyklistiku.

Na bakalářské práci je sice sympatické, že se její autorka rozhodla pokusit získat originální data o tématu na základě vlastního průzkumu, avšak jeho realizace vzbuzuje pochyby, zejména o smysluplnosti výsledků. Předně není jasné, jaká byla základní výzkumná otázka („mapování volnočasové cyklistiky v Čechách“ (str. 15) je velmi vágní vyjádření), z čeho vzešly hypotézy, ani jaká populace měla být původně zkoumána a proč. Každopádně konečná realizace průzkumu formou dvou specifických vzorků – která není v práci nijak zdůvodněna a srovnávání určitých skupin cyklistů není ani v cílech práce – je velice nešťastná a neumožňuje výsledky prakticky interpretovat. Myšlenka získávat respondenty přímo „v terénu“ by nebyla špatná, pokud by se autorka nerozhodla zařadit i účastníky cyklistického závodu, což jí tento vzorek „běžných cyklistů“ zcela vychýlilo. Druhou skupinou pak byli čtenáři specializovaného cyklistického webu, zcela nepřekvapivě tedy zejména mladší muži s vyšším vzděláním. Autorka pak výsledky ankety pro tyto dva vzorky prezentuje vedle sebe a obvykle se omezuje jen na konstatování, že se liší, a její bezradnost při interpretaci výsledků je zcela pochopitelná.

Odhlédneme-li ale od tohoto zásadního problému, lze i tak mít k výzkumu a jeho prezentaci další výhrady. Problematické aspekty nalezneme třeba již v samotném dotazníku (např. nevhodná volba možností odpovědí), z nichž některé autorka i sama přiznává. U některých témat není příliš zřejmý důvod jejich zařazení do ankety a neuškodilo by zdůvodnění, proč jsou ze sociologického hlediska zajímavá (např. oblečení na kolo a narážky na ně). V některých případech mi pak některé autorčiny závěry připadají nelogické či zmatené (str. 27 konec 1. odst., str. 29 poslední věta). V kapitole 3.2 mi pak není zřejmé, kdy je uváděno třídění podle dalších proměnných – jsou to jediné statisticky signifikantní vztahy s proměnnými pohlaví, věk a vzdělání, anebo jen vybrané? Proč autorka komentuje jen signifikantní výsledky? V závěru práce by pak bylo dobré zdůraznit problémy, jež plynou z metody výběru respondentů, a tedy i nemožnost výsledky jakkoli generalizovat.

Konečně v úvodu práce – který je až příliš stručný – pak čtenáře poměrně překvapí konstatování, že existuje mnoho sociologických výzkumů o sportu, resp. cyklistice, nicméně autorce stačí na jejich shrnutí jediný odstavec. Možná kdyby bývala více prostudovala existující studie, mohla lépe formulovat svůj výzkumný problém a celkově koncipovat svůj výzkum. V úvahu pak samozřejmě přicházelo také prezentování některých výsledků z výzkumu ISSP 2007, který se na sport (a konkrétně i cyklistiku) specificky zaměřoval a jehož výsledky by byly vhodným úvodem do tématu.

Z formálního hlediska je nicméně bakalářská práce bezproblémová, a to jak po jazykové stránce, tak i struktura textu je přehledná. Prezentace výsledků analýz je po formální stránce rovněž na slušné úrovni. I přes všechny zmíněné výhrady se domnívám, že předložená práce splňuje základní nároky kladené na bakalářskou práci, a doporučuji ji proto k obhajobě. Navržená klasifikace: dobře.

V Praze 25. srpna 2011

Mgr. Zuzana Podaná, Ph.D.
oponentka bakalářské práce